

SIVARI

SUOMEN SIVIILIPALVELUSMIESLIITTO
FINLANDS CIVILTJÄNSTGÖRARFÖRBUND

JÄSENTIEDOTE

NUMERO

3/1983

Sisällysluettelo

sivu

- 3 **JOBINPOSTIA POHJOISESTA: Kutsuntatilaisuuksilla kotirauhan suojaa**
 4 **RAUHA LIIKKEESSÄ - Malvern Lumsden**
 6 **Työministeri Leppänen sivarilähetykselle:**
"HOIDETAAN TÄMÄ ASIA JOUSTAVASTI!"
 8 **KESÄN RAUHAN-TAPAHTUMAT**
 9 **ALUESIVARI: Keväällä tapahtunutta**
 11 **MITÄ SE ALUETOIMINTA OIKEIN ON?**
 12 **ATL:n VAKAUMUS TUTKITTAVANA**
 14 **RAUHANYLIOPISTO JA SIVIILIPALVELUS**
 16 **LIEVÄSTI SANOTTUNA MERKITTÄVÄ JUTTU:**
SIVIILIPALVELUSSEURA HELSINKIIN
 18 **TYÖN KANNANOTTO ASEISTAKIELTÄYTYJISTÄ**
 19 **MITÄ MIELTÄ OVAT KANSANEDUSTAJAT???**
 20 **YDINSODAN TUHOISTA ANNETTAVA OIKEATA INFORMAATIOTA**
 21 **MYYNTELUETELLO!**
 22 **"MUUT LEHDET"**
 23 **ARMEIJAN SIJASTA RAKKAUSKOULUTUKSEEN; kirja- arvostelu**
 24 **SVENSKT SAMMANDRAG**
 27 **ALUEYHDISTYKSET JA YHTEYSHENKILÖT**

Tämä numero on kirjoitettu puhtaaksi ja taitettu Vaasassa. Työhön ovat osallistuneet Aki Veltti ja Bengt Östling; Jyväskylässä Keijo Luoto sekä Helsingissä Jukka Viitanen ja vastaava toimittaja Sakari Sarkimaa.

Seuraava SIVARI-lehden numero tehdään kesän aikana. Jos kesällä osallistut johonkin leiriin, seminaariin, kurssiin tai johonkin muuhun rauhan-aiheiseen aktiviteettiin, niin lähetäpä lyhyt selostus SIVARI-lehteen!

Runot, piirustukset, sivaripaikkojen esittelyt ja kaikki muu materiaali on erittäin tervetullutta postia.

Toimituksen osoite on: Suomen Siviilipalvelusmiesliitto, Sähköttäjänkatu 6, 00520 Helsinki 52.

**JOBINPOSTIA
POHJOISESTA**Sivarien kantelu hylättiin:Kutsuntatilaisuuksillakotirauhan suojaa!

Eduskunnan oikeusasiamies Jorma S. Aalto on hylännyt Tornion ja Iin kutsunnoista 1981 tehdyt kantelut. Sivarit kantelivat poliisin toimista, jotka estivät siviilipalvelustiedotteiden jakamisen yleisellä katualueella, kutsuntapaikan ulkopuolella.

Oikeusasiamies hankki päätöksensä pohjaksi lausunnot paikallisilta poliisija sotilasviranomaisilta sekä pääesikunnalta. Ne sisältävät tukuttain virheitä ja vääristelyjä tapahtumista kutsuntapaikkojen ulkopuolella. Oikeusasiamies ei kuitenkaan ottanut kuuleviin korviinsa kantelijoiden pyyntöä antaa lisäselvityksiä poliisien ja sotilaiden lausuntojen pohjalta, vaikka sitä jo kantelua tehtäessä pyydettiin.

Oikeusasiamies vetoaa poliisin yleistoimivaltaan ja poliisilakiin, joiden nojalla poliisi voi antaa määräyksiä yleisen turvallisuuden ja järjestyksen nimissä. Poliisi voi myös eristää yleisiä alueita ja sallia vain määrättyjen henkilöiden pääsyn alueelle. Asevelvollisuusasetus jättää päävastuun kutsuntatilaisuuden järjestyksenpidosta poliisille.

Kutsuntapaikan alue jää oikeusasiamiehen päätöksessä täsmällisesti määrittelemättä, vaikka tulkintaerimielisyyksien välttämiseksi tarkka määrittely olisi ollut tarpeen.

Seuraavassa suora lainaus oikeusasiamies Aallon päätöksestä:

"Kutsuntatoimitusta palveleva huoneisto ja sitä ympäröivä, asevelvollisten oleskelua ja heidän autojensa pysäköintiä varten varattu, läheinen kutsuntapaikka-alue nauttii käsitykseni mukaan niin sanotun julkis-oikeudellisen kotirauhan suoja kutsuntatilaisuuden aikana."

Oikeusasiamies huomauttaa, ettei maassa ole mielenosoitustarkoituksessa toimeenpantuja kokouksia koskevaa lainsäädäntöä.

Uutta lakia todella tarvitaan kun kokouslakikin on perua tsaarin vallan ajoilta.

Oikeusasiamiehen poliisin toimivaltuuksia kauttaaltaan korostava päätöslauselma jättää sivaritiedotteen jakajat paikallisen poliisin armoille.

Kuka se sanoikaan, että laki on kaikille sama; tulkinta vain vaihtelee...

Ei anneta kuitenkaan tämän päätöksen lannistaa meitä ensi syksynä, kun taas on kutsuntojen aika.

Viime vuonna oli siviilipalvelusmiehiä monilla paikkakunnilla jakamassa esitteitä ja juttelemassa toisesta vaihtoehdosta.

Ensi syksynä pitäisi kutsuntojen yhteydessä myös nuorisolautakunnat saada järjestämään tilaisuuksia missä siviilipalvelusmiehillä olisi mahdollisuus esitellä asiaansa. Ja jos eivät nuorisolautakunnat järjestä niitä, niin täytyt sitten panna pystyyn oma tilaisuus...

RAUHA LIIKKEESSÄ-

teksti: Jouko Väänänen

kuvat: Sakari Sarkimaa

MALVERN LUMSDEN

Malvern Lumsdenille rauhanliike on sananmukaisesti liikettä ja tekemistä

* * * Kuulen, näen, teen ja ymmärrän. Tämä kiinalainen ajatus on ruotsalaisen rauhan-tutkijan Malvern Lumsdenin toiminnan perustuksia.

Hänen mielestään rauha on liikettä. Siksi hän on laatinut tanssi- ja liikeohjelman yhdistettynä taustamusiikkiin, joka välittää elämyksiä ydinsodan vastaiseen toimintaan.

Tutkija Malvern Lumsden Tukholman rauhan tutkimuslaitokselta piipahti toimistollamme kertomassa ajatuksia liikkeen - liikunnan - merkityksestä rauhanliikkeessä.

Hänen varsinaisena innoittajana oli Helsingin Kansallisbaletin ensi-ilta Vihreä Pöytä (Kurt Jooss), joka kertoo vuoden 1932 aseidenriisuntaneuvotteluista Euroopassa. Nämä neuvottelut olivat aivan loppuvaiheissaan, kun arkailevat valtiomiehet päättivät sitenkin mieltä vielä tovin ennen allekirjoitusta. Ja sillä välin Hitler pääsi Saksassa valtaan romuttaen toiveen aseriisunnasta.

Pohtiessaan liikkeen merkitystä rauhanliikkeessä Malvern Lumsden on kehittynyt ammattimaiseksi baletti-valokuvaajaksi. Niinpä hän ikuisti myös Vihreän pöydän filmille.

Malvern Lumsdenin motto on kiinalainen sananlasku: **Kuulen ja unohdan /näen ja muistan / teen ja ymmärrän.** Hän viittaa Werner & Burtonin teokseen "Learning Through Movement" (1979), jossa osoitetaan perusteellisesti, miten tärkeää liike olisi jopa tavallisessa kouluopetuksessa.

Liike tarkoittaa tässä tanssia, näyttelemistä, musiikkia ja yleensä tunteiden ilmaisemista sekä kokemista liikkeen ja teon välityksellä.

Ydinsodan uhka herättää jokaisessa pelkoa, ahdistusta ja muita tunteita. Tavanomainen rauhanliikkeen ja rauhan tutkimuksen asiapitoinen ja tietopuolinen toiminta ei ehkä puhuttele näitä tuntemuksia ja lopputuloksena saattaa ollakin vain suru ja viha.

Eleet ja ei-verbaaliset menetelmät ovat tehokkaampia keinoja kanavoida voimakkaita tunteita rakentavaan toimintaan kuin verbaaliset ja järkeen vetoavat menetelmät, väittää Lumsden.

Hän on laatinut liike- ja tanssi-ohjelman siihen soveltuvine musiikkinauhoineen, joiden tarkoituksena on välittää ihmisille tietoa ydinsodasta ja sen estämisestä. Vietimme Malvernin kanssa hetken kuupnellen, miltä maailma kuulostaa (näyttää?) ydinsodan jälkeen.

Kuulosti varsin uudenlaiselta.

KIITOS

kaikille teille, jotka vastasitte Hesankomitean kuukausi sitten esittämään vetoomukseen ja tuitte Siviili-palvelusmiesliiton toimintaa.

Työministeri Leppänen
sivarilähetystölle:

teksti ja kuva:
SAKARI SARKIMAA

“HOIDETAAN TÄMÄ ASIA JOUSTAVASTI!”

Kangerteleva sijoittamisjärjestely pystytään ehkä ratkaisemaan, kun saadaan siviilipalvelusmiehiä hoitamaan sijoittamismenettelyä. Näin uskoi tuore työvoimaministeri **Urpo Leppänen** (smp) kun Siviilipalvelusmiesliiton puheenjohtaja **Jouko Väänänen** ja toiminnanjohtaja **Jukka Viitanen** kävivät ministeriä tapaamassa.

Joustavuutta ja järkevyyttä siviilipalvelusmiesten asioiden hoitamisessa lupaili uusi työvoimaministeri **Urpo Leppänen** (smp) sivarilähetystön käydessä hänen luonaan muutama viikko sitten.

Parin viikon vanha työvoimaministeri otti Siviilipalvelusmiesliiton 3-miehisten lähetystön leppoisasti vastaan ministeriön kokoustiloissa toukokuun lopulla.

Päivää ennen nimipäiväjuhliaan Urpo Leppänen toivotti siviilipalvelusmiehet vastaanotolleen. Tervehdyskäynnissä häntä harmitti vain se, ettei hän vielä

ollut ehtinyt perehtyä juurikaan työalaansa, eikä sen mukana siviilipalvelusasioihinkin.

Tästä huolimatta hän otti myönteisesti kantaa lähetystön esittämiin ongelmiin. Murheista päällimmäisenä lähetystöllä olivat palveluspaikkojen riittämättömyys ja kangerteleva sijoittamisjärjestely.

- Meillä työskentelee täällä työvoimaministeriössäkin pari siviilipalvelusmiestä. Minusta tuntuisi luonnolliselta käyttää heitä tai uusia siviilipalvelusmiehiä nimenomaan hoitamassa tätä sijoittamismenettelyä yhdessä asianomaisen esittelijän kanssa, Leppänen pohdiskeli.

- Uusia virkamiehiä ei pystytä juurikaan saamaan. Siviilipalvelusmiesten käyttämisessä sensijaan ei tässä ole mitään ongelmaa. Ja luulen, että tämä takaisi mahdollisimman joustavan ja järkevän tavan ratkoa sijoittamiseen liittyvät puutteet, Leppänen totesi. Lähetystö antoi tukensa tälle ministerin ehdotukselle ja totesi samanlaisen menettelyn toimivan mm. Norjassa.

Työvoimaministeri ei uskonut lähiaikoina ilmenevän mitään huomattavia mullistuksia nykyisessä siviilipalvelusjärjestelmässä. Sitäkään hän ei pitänyt realistisena mahdollisuutena, että maamme työvoimapiirit ottaisivat hoitaakseen siviilipalvelusmiesten sijoittamisen, kuten on ehdotettu. Se vaatisi hänestä uusia virkamiehiä, mihin taas ei ole mahdollisuuksia.

Sen sijaan Leppäsellä oli oma ehdotus palvelusmuotojen kehittämisessä:

- Minusta tietoisuutta tästä palvelusmahdollisuudesta tulisi jotenkin levittää maakuntiin. Kyllä syrjäseuduilla on paljon apua tarvitsevia aloja ja ihmisiä.

- Siviilipalvelusjärjestelmää voisi kehittää kotimaan kehitysapujoukkojen kaltaiseksi järjestelmäksi, Leppänen aprikoi.

Itse järjestelmän taustaan työvoimaministeri ei ottanut kantaa. Työvoimaministeriö ei puutu siihen, kuka tulee siviilipalvelukseen ja kuka ei.

- Me hoidamme vain tämän käytännön sijoittamisen. Kyllä siinä minusta on pyrittävä mahdollisimman joustavaan ja tehokkaaseen menettelyyn, painotti entinen tilastotieteilijä, Suomen maaseudun puolueen puoluesihtööri, nykyinen työvoimaministeri **Urpo Leppänen**.

SIVARIT LAKKOILIVAT SAKSAN LIITTOTASAVALLASSA

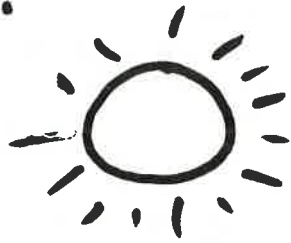
Noin 11.000 - suurin piirtein kolmannes - Saksan Liittotasavallan palveluksessa olevista sivareista oli lakossa 27.1.83 vastustaakseen uutta sivarilakia.

Laki, joka astuu voimaan vuoden 1984 alussa, mm. pidentää palvelusajan kuudestatoista kahteenkymmeneen kuukauteen. Lakkoilun lisäksi saksalaiset sivarit järjestivät tuona päivänä mielenosoituksia, katuteatteria, lennäkkien jakoa ym. toimintaa yli 250:lla paikkakunnalla.

Kuvassamme gelsenkircheniläiset sivarit ovat valmistautumassa mielenosoitukseen.

Kesällä
tapahtuu...

Siviilivastarinnan kurssi

2. - 3. heinäkuuta järjestetään Santpoortissa, Hollannissa, väkivallattoman puolustuksen kurssi. Osallistuminen ei maksa paljon mutta paikkoja on rajoitetusti.

Pohjoismainen rauhanleiri & sivaritapaaminen

6. - 10.7. järjestetään Pietarsaassa jo perinteiseksi tullut pohjoismainen rauhanleiri. Paikkana on koulu, jossa myös mahdollisuus majoittua (35 mk/yö).

Päivittäin kiinnostavia luentoja & keskusteluja, ruotsinkielen jonkinlainen taito tarvitaan. Perjantaina siviilipalvelus teemana, alustajia Suomesta ja Norjasta. Viikonloppuna sivareilla omaa ohjelmaa.

Maan puolustus Suomussalmella

Maatyömarkkinat merkitsee vaihtoehtoista kesänviettomahdollisuutta jollakin tilalla ruokapalkalla töitä tehden. Suurin tarve heinäkuussa. Heinäfestivaalit, 16. - 24.7.

Tulevaisuus-seminaari ja maanpuolustajien kesätapaaminen 31.7. - 6.8. Puhutaan tulevaisuuden vaihtoehtoista ja konkreettista utopioista, kansanliikkeistä, niiden merkityksestä ja vuorovaikutuksesta ja sen lisäksi kunnostetaan Maan puolustajien tilaa talviasuttavaan kuntoon.

YAP-Polkupyörämarssi Tanskaan

Pyöräillen Turkuun, jossa festivaali 8.-9.7. Totaalinen teatteri Silkeborgissa 14. - 17.7. jonne mennään pyörällä Kööpenhaminasta. Nelipäiväisen festivaalin aikana ehtii tapahtua paljon: seminaareja, työryhmäkeskusteluja rauhasta, aseriisunnasta, asevarustelusta, sotilasliitoista ja niiden purkamisesta; mitä tekemistä on musiikilla, teatterilla, valokuvalla jne rauhantyön kanssa; näyttelyitä, elokuvia, uintia, tapaamisia sekä korkean tason rock-konsertteja.

Sadankomitean 20-vuotisjuhla

Aseeton maailma - Suomi voi aloittaa on Sadankomitean teemana tänä juhluvuonna. Tapahtumat huipentuvat 6. - 7.8. jolloin vietetään juhla viikonloppua Helsingissä.

Johan Galtung, festivaalit, rauhanmarssi läpi "yleisurheilu"-Helsingin, Hiroshima-lyhtyjen sytyttäminen jne kuuluu ohjelmanumeroihin.

Lisää tietoja kesän tapahtumista saat Rauhanlietoja-lehdestä sekä soittamalla Siviilipalvelusmieliltölle, p. 90-140427

ALUESIVARI * * * ALUESIVARI * * *

JUTTUJA KAIVATAAN JATKUVASTI!

SIVARIn vastikään aloitettu alueosasto kärsii juttupulaa. Edellisen numeron jälkeen ei yksikään alueryhmä ole muistanut lähettää juttua toiminnastaan, ainoastaan HYSI:tä on tullut jäsenkirje ja oululaiset ovat luvanneet jutun vielä tulevan.

Tämän numeron jutut on sitten koottu kuulopuheiden perusteella, Jyväskylä luonnollisesti hiukan painottuu, koska olen täällä itsekin. Myös Helsingin tapahtumista on tieto kulkenut muita paremmin.

Vastaisen varalle jälleen kerran tämä aluejuttujen lähetysosoite:

Keijo Luoto
Kansakoulukatu 7 A 4
40100 JYVASKYLÄ 10

Voitte lähettellä pieniä kertomuksia viime aikojen toiminnasta alueillanne, jäsenkirjeitänne, lehtiänne tai muuten vain tekemiänne juttuja. Kaikka, minkä uskotte lukijoita kiinnostavan tai mistä muut voivat ottaa oppia aluetoiminnan suhteen.

KEVÄÄLLÄ TAPAHTUNUTTA:

HELSINKI: HYSI eli Helsingin yliopiston sivarit ovat pitäneet suuren toimintapäivän 27.4. jolloin puoli vuorokautta on ollut täynnä rauhallista ohjelmaa. Kirjakahvilassa pidetyssä keskustelutilaisuudessa alustivat yliopistojen sotilaallisesta tutkimuksesta ja tiedemiehen vastuusta joensuulainen fyysikko Rauno Hämäläinen ja helsinkiläinen humanisti Yrjö Haila. Yleisöä oli paikalla 30-40 henkeä. Helsingin yliopiston kansleri Ernst Palmén sai HYSIN delegaatiolta rauhanpalmun muistuttamaan rauhanyliopistohankkeesta (ks. toisaalla tässä lehdessä olevaa juttua rauhanyliopistoista). Porthanian ala-aulassa oli koko viikon ajan pystytettynä HYSIn vaaliprojektin tiimoilta koottu näyttely. Katselijoita riitti pitkin viikkoa. Toimintapäivän aikana HYSIn katuteatteri vei sanomaansa sinne missä ihmiset olivat, yleisöä oli noin sata henkeä. Saman verran väkeä vietti iltaansa Hyvien ihmisten juhlassa, jossa tasokkaan musiikin siivittämänä päätettiin päivän tapahtumat. Kesällä HYSI aikoo jakaa sivaritietoutta yliopiston pääsykokeiden yhteydessä. Tehkääpä samaa muuallakin, liitosta saa materiaalin.

SEURA eli virallisemmin Helsingin Siviilipalvelusseura - Helsingfors Civiltjänstgöringssällskap on uunituore sivarijärjestö. 28.5. oli runsas tusina sivareita ystävilineen kokoontunut perustamaan tätä kaikille avointa yhdistystä. Lähde sinäkin mukaan seurapiireihin, ikään, sukupuoleen, sotilasarvoon tai arvottomuuteen katsomatta, pääset hyvään seuraan. Lisätietoja saat esimerkiksi Seuran hallituksen jäsen Aulis Lehdolta, puh. 90-419 416.

Myös edistykellinen lehdistö noteerasi Seuran perustamisen!

HARJAVALLASSA, Porin naapurissa on ehkä myös syntymässä uusi sivariyhdistys, saas nährä ny sitte.

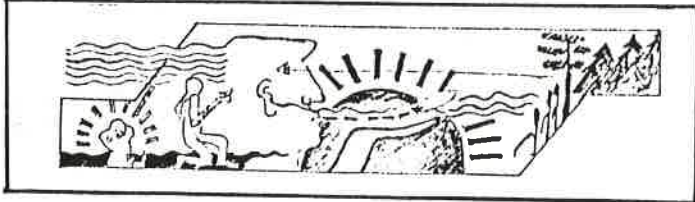
JYVASKYLÄ: Jyväskylän Seudun Sivarit ja pienempi ryhmämme Yliopiston sivarit järjestivät keväällä tiedotustilaisuuden siviilipalvelusta Jyväskylän ylioppilaskylään. Ohjelmassa oli tiedon jakamista, keskustelua, filosofointia ja musiikkia. Syksyksi suunniteltiin rauhanaiheista keskustelu- tai luentosarjaa, yliopistolta lupautui jo vetäjäkin. Osallistujia tilaisuuteen oli ehkä tenttikaudesta johtuen saapunut yllättävän vähän, vajaa 20. Helluntaina JySSin edustajat olivat mukana Rauhan ja Toivon kevät-tapahtumissa Helsingissä. Hauskaa oli, vaikka oma bussi levisikin jo ennen lähtöä. Ennen helluntaita JySSI sai julkisuutta alueen jokaiseen kotiin jaetussa (toivottavasti) lehdessä, jonka teimme yhdessä muiden nuorisotalossamme toimivien järjestöjen kanssa. Palautetta lehdestä ei ole kuulunut.

JySSin oman jäsenlehden JYVÄRin kolmas numero tänä vuonna ehti myös ilmestyä juuri ennen helluntaita. Lehteä voivat tilata kaikki muutkin, vuosikerta maksaa vain 10 markkaa. Muiden alueyhdistysten kanssa voisimme myös vaihtaa lehtiä, joten pankkaapa omianne tulemaan JySSille, saatte paluupostissa JYVÄRin (ellei painos loppu).

JySSin osoite: Petäjätie 11, 40720 JKL 72.
JySSin laidunkauden avajaiset pidettiin 26.5. noin kymmenen sivarin ja ystävän voimalla. Pelattiin krokettia, saunottiin, nautittiin piristäviä juomia . . . Laidunkautta tullaan jatkamaan urheilullisissa merkeissä, lentopalloa tulossa seuraavana. Oululaiset ovat ottaneet vastaan haasteen krokettiotteluun, pelit tulevat tapahtumaan Kuusrockin ja Tuomiorockin aikoihin.

KUOPIO: Savon Sivarit ovat saaneet näyttelynsä valmiiksi ja savolaiset ovat sen jo nähneetkin. Tällä hetkellä näyttely kiertelee muualla Suomessa. Kuopiolaisilla on hyviä kokemuksia yhteistyöstä muiden rauhanjärjestöjen kanssa, muuallakin kannattaa kokeilla (myös erilaisen musiikki ja vaihtoehdoryhmien kanssa). Varoja toimintaansa Savon Sivarit ovat hankkineet materiaalivälityksen avulla.

JOENSUU: Pohjois-Karjalassa on ollut hiljaista parin kuukauden ajan, mutta uusi POKSIS on pian ilmestymässä Keskussairaalan sivarien toimittamana. Ehkäpä Joensuun kaverit kesäöiden lämmitettyä innostuvat taas vanhoja taidemaaluserinteitäkin elvyttämään. Jyväskylässä järjestää muuten kaupungin nuorisotoimisto kesäkurssin Taidetta alikulkusiltoihin!!

TAMPERE: Tampereen sivarit ovat saaneet hyvän idean, ovat näs seisooneet Suomi-neidon kanssa keskustorilla. Tietoa siviilipalvelusta on jaettu tamperelaisten ohella sadoille paikalla pysähtyneille luokkaretkeiläisille. Ottakaapa muutkin oppia, kuopiolaiset voisivat kuskata Suomineidon Veljmiehen luo . . .

VAASA - VASA: Vaasan seudun sivarit ovat puuhaamassa omaa järjestöä, luvassa on myös tapahtumia ja sivariaiheinen näyttely (ehkä lehden ilmestyttyä jo takanapäin?) Siis kaikki sivariasioista kiinnostuneet Vaasassa päin: mukaan vaan uuteen yhdistykseen, asiasta enemmän tietää esim. Bengt Östling (ks. takakansi).
Också svenska civilare är aktiva i Vasadistrikten. Kanske får vi nu en tvåspråkig regionförening, som kan vara aktivt i kontakt med de andra Nordiska länderna. Bengt Östling vet mer om saken, ta kontakt till honom (se på baksidan). (Redaktören beklagar sin mellerstafinlandssvenska).

Piirros:
AULIS LEHTO

MITÄ SE ALUETOIMINTA OIKEIN ON?

Aluetoimintaa on käytännössä kaikki toiminta mitä sivarit Suomessa keskenään touhuavat. Aluejärjestöjä tarvitaan sen vuoksi, että toimintaan saadaan tavoitteita, mielekkyyttä, jatkuvuutta ja ehkä ennenkaikkea rahaa. Perinteisiä sivareiden alueyhdistysten toimintamuotoja ovat sivareiden oma vapaamuotoinen yhdessäolo erilaisten harrastusten merkeissä, tiedotustilaisuuksien ja kutsuntakampanjoiden pitäminen jne. Viime vuosina monet sivarijärjestöt ovat pitäneet konsertteja, joko omin voimin tai vahvistettuina.

Aluetoiminnalla on myös tärkeä sija silloin, kun palveluksen suhteen tulee jotakin ongelmia. Alueyhdistyksestä löytyy silloin joku, joka tuntee pykälät ja muut koukerot. Jonkinlaisen luottamusjärjestelmän luominen olisikin tärkeää, siitäkin huolimatta, ettei juuri nyt ehkä ole mitään ongelmia. Liitosta on saatavissa mm. luottamusmieskansio, johon on koottu paljon hyödyllisiä tietoja. Ottakaapa selvää, joko kansio löytyy jokaisen alueyhdistyksen arkistoista!

MITÄ TEHDÄ?

Yhdistyksessä ilman minkäänlaista tarkoitusta ei ole mitään mieltä. Sivariyhdistyksillä tehtävää on vaikka kuinka: juuri kukaan muu kuin sivarit ei tällä hetkellä missään anna tietoa siviilipalvelusta. Meillä, jotka olemme palveluksemme suorittaneet tai suoritamme sitä parhaillaan, tätä tietoa on. Meidän eettinen velvollisuutemme on jakaa tätä tietoa nuoremmille ikäluokille jotka ovat vasta palvelukseen hakeutumassa. Sivariasioissa aina esiintyviä ongelmiaakin me saamme yhteisvoimin paljon tehokkaammin selvitetyksi.

Siviilipalvelusaika tietää monille vuoden oleskelua vieralla paikkakunnalla, ehkä kaukana asutuskeskuksista ja tutuista palveluista. Monessa suhteessa tämä vuosi on ainutlaatuinen tilaisuus keskittyä vanhoihin harrastuksiin tai aloittaa jotakin aivan uutta. Arkiset koti ja työasiat ovat jääneet, jos ei mielestä, niin ainakin käsistä. Ja kun sitten jotain tekee mieli tehdä, niin miksei sitten yhdessä toisten sivareiden kanssa. Ihan mitä tahansa, sählynpeluusta opintopiiriin, vesihiihdosta rockibändiin. Ja yhdessä toisten sivareiden kanssa tulee sitten helposti samalla jaettava sitä sivaritietoutta. Rauhantyökään ei saisi sivareilla jäädä siihen, että on ATL:n edessä rauhantahtoaan todistellut. Hyvän asian puolesta työskenteleminen vaatii aina myös uhrauksia. Mitä sinä olet valmis antamaan, tunnin viikossa, kuukaudessa?

RAHAA!!!

Yhdistys on siitä mukava systeemi, että se voi saada rahaa toimintaansa. Kaupungit antavat rahaa hyvin monenlaisiin toimintoihin, nuorisolautakunnat nuorisotyöhön, kulttuurilautakunnat kulttuuriin jne. Yhdistyksen ei tarvitse olla edes rekisteröity. Muita hyviksi koettuja keinoja ovat mm. kaikenlaisen rauhanmateriaalin välittäminen pienellä provisiolla, kirpputorit, pullonkeräykset, konsertit . . .

UUSI YHDISTYS?

Sivariyhdistyksiä on jo kymmenkunta suhteellisen vakiintunutta ja saman verran toimintaansa virittelevää. Aukkoja kuitenkin on vielä Suomen kartalla. Jos sinun kotiseudullasi ei vielä toimi sivariyhdistystä, niin mikset juuri sinä parin kaverin kanssa sitä perustaisi. Liitosta saat tietoa, mm. Aluetoimintamonisteen, jossa on paljon hyödyllisiä ohjeita esimerkiksi yhdistyksen rekisteröintiä ajatellen (mikä ei tietenkään ole välttämätöntä). Liitto pyrkii myös jatkuvasti pitämään yhteyttä alueiden yhdyshenkilöihin (tänä vuonna kieltämättä jäänyt vähiin!), siis jos perustatte yhdistyksen, niin nimetkää sille yhdyshenkilö ja ilmoittakaa nimi ja osoite sekä puhelin liittoon. Tiedot tulevat sitten seuraavan SIVARin takakanteen, jolloin asiaa kiinnostuneetkin voivat ottaa yhteyttä.

ROOLIN VAIHTO

Useimpien siviilipalvelusmiesten vanha tuttu Asevelvollisten tutkijalautakunta oli vaihteeksi kutsuttu yleisön tentittäväksi Helsingin Vanhalle ylioppilastalolle 23.4. Tilaisuuden järjesti Rauhanliitto, puheenjohtajana toimi Ilkka Taipale ja alustajana vieraili entinen ATL:n varajäsen, filosofian professori Juhani Pietarinen. Yleisöä oli paikalla salin täydeltä.

Tutkijalautakunta oli paikalla lähes täysilukuisena kuten niin usein ennenkin. Tilaisuuteen olivat päässeet saapumaan lautakunnan puheenjohtaja, oikeusneuvosmies Per-Erik Förars ja jäsenet psykiatri Matti Virkkunen, professori Göran von Bonsdorff, everstiluutnantti Pentti Karvonen, lautakunnan viides jäsen, hallitusneuvos Heimo Taponen oli matkan vuoksi estynyt saapumasta.

PELIN AVAUS

Tilaisuuden aluksi professori Pietarinen lyhyesti alusti ihmisen vakaumuksesta ja sen tutkimisesta. Pietarinen piti vakaumuksen tutkimista periaatteessa jossakin määrin mahdollisena, mutta katsoi myös virheitä sattuvan. Vakaumus ilmenee hänen mukaansa parhaiten yksilön toiminnasta pitkällä aikavälillä.

Alustuksen jälkeen tutkijat pitivät kukin lyhyen avauspuheen. Förars totesi heti alkuun tutkittavilla selvästi esiintyvän ilmaistujen motiivien rinnalla peiteltyjä motiiveja. Tutkimisen Förars totesi olevan vaikeaa ja virheiden todennäköisiä. Virkkunen korosti vakaumuksen näkymistä ihmisen toiminnassa, tärkeälle asialle pitää olla valmis uhraamaan aikaa. ATL:n tehtävässä hänen mukaansa on olennaista henkilön luotettavuuden arviointi, siis sen tutkiminen, puhuuko kaveri totta. Professori von Bonsdorff kokee epämiellyttävänä velvollisuutena lautakunnassa toimimisen. Hänellä ei mielestään ole kykyä ihmisen vakaumuksen tutkimiseen, ainoastaan todella selvät pinnarit hän sanoo erottavansa (esim. sellaiset, joilla ei ole vakautusta, vaan haluavat siviilipalvelukseen työ-ym. asioiden vuoksi). Rauhantööhön osallistumisen von Bonsdorffkin katsoi olevan selvä merkki vakaumuksesta, mutta jos tutkittavalla ei ole ollut mahdollisuutta osallistua toimintaan, on arviointi vaikeaa. Paikalle myöhästyneenä tullut Karvonen totesi ensimmäisessä puheenvuorossaan sotilaan aseman lautakunnassa tulleen väärin ymmärretyksi. Puolustusvoimilla ei hänen mukaansa ole mitään oikeita vakaumuksia vastaan (tätä eivät varmaan sivaritkaan ole väittäneet, kyse on armeijan tulkinnasta siitä, mikä on oikea vakaumus!). Karvoselle vakaumuksen arviointi on helppoa, paljon vaikeampaa hänen mielestään on terveydellisten tekijöiden arviointi, varsinkin jos asialla ovat naiset.

KYSYMYKSIÄ

Alkupuheenvuorojen jälkeen yleisö sai esittää tutkijoille kysymyksiä. Näitä tulikin runsaasti ja suuri määrä tärkeitä asioita jäi vielä kysymättäkin. Moniin kysymyksiin saatiin tyydyttäviä vastauksiakin, mutta kauttaaltaan myös kävi ilmi lautakunnan toiminnan epävarma pohja.

Lautakunnan jäsenten koulutus tehtävänsä kiinnosti kuulijoita. Mitään koulutustahan tutkijat eivät tähän työhönsä saa. Förars väitti lautakunnassa aina olevan jonkun, jolla on spesiaalitietoa etiikasta, tällä kertaa sitä on von Bonsdorffilla. Toisaalta Förars totesi kuitenkin teoretisoinnin olevan turhaa. von Bonsdorff itse ei katsonut tuntevansa etiikkaa ja katsoi myös olevansa kykenemätön keskustelemaan esimerkiksi Pohjois-Suomesta tulevan työläisnuoren kanssa, koska itse tuntee lähinnä akateemisia ihmisiä.

Förarsin mukaan lautakunnan jäsenten tärkein taito on oikeuskokemus, joka syntyy käytännön työssä. ATL:n tehtävä on yksinkertaisesti tutkia vakaumuksen aitous. Tutkittavan tehtävä on näyttää vakaumus toteen, kirjallisesti, suullisesti tai toiminnallaan. Kielteinen päätös tarkoittaa sitä, että vakaumus ei lautakunnan mielestä tullut toteen näytetyksi, kaveri siis valehteli.

Kuva: Keijo Luoto

Tärkeinä vakaumuksen kriteereinä tuntuivat korostuvan toiminta rauhanliikkeessä ja tieto sen periaatteista ja käytännöstä. Lautakunnan mielestä aitoon vakaumukseen ilman muuta kuuluu toiminta rauhanliikkeessä, mikäli lähiseudulla toimintaa on, Virkkusen mielestä oienet etäisyydetkään eivät saa olla esteenä. Toiselle alueelle sovellettuuna tämä tarkoittaa, että aitoja kristittyjä ovat vain kirkossa säännöllisesti käyvät. Förars myös edellyttää, että akateemista koulutusta saaneet tuntevat rauhanliikkeen periaatteita, mutta von Bonsdorff epäili, voidaanko tätä odottaa pikkukaupungin nuorilta, kun edes pääkaupungin sivistyneistöllä ei ole tietoa rauhanliikkeestä.

Sotilaspiirin esitutkintalomakkeessa vakaumukset jaetaan järki- ja tunnevoittoisiin. ATL oli taipuvainen tulkitsemaan lain hengen viittaavan tunneseikkoihin. Pelkät järkisyyt ja esimerkiksi poliittinen vakaumus eivät tämän mukaan ole riittävä peruste siviilipalveluun pääsulle. Tutkittavan on oltava 'omantunnonarka', joka ei kykene tappamaan, perusteluksi ei riitä se, että ei halua tappaa. Kuitenkin lautakunta tuntui olevan lähes yksimielinen siitä, että tämä järki/tunne-erottelu voitaisiin poistaa. Tulevaisuudessa on siis toivoa, että siviilipalveluun pääsevät myös ne, jotka ovat todenneet armeijan olevan järjetön organisaatio.

ASEETON VAI SIVIILIPALVELUS?

Förars esitti hylkäysprosentin kasvun syitä kysyttäessä, että aseettomaan palveluun määrääminen on tutkittavalle jo suuri voitto. Pyrkijöissä hän totesi tapahtuneen muutosta kuuseikymmentäluvun jälkeen, tällöin ovat hänen mielestään pasifistiset ajatukset olleet selkeämpiä ja mahdollisesti hakijoiden määrän lisääntyessä on tullut mukaan enemmän peiteltyillä motiiveilla pyrkijöitä. Minun mielestäni lautakunta tekee väärän päätöksen, jos se toteaa kaverilla olevan peiteltyjä motiiveja ja määrää kaverin aseettomaan palveluun (vakaumushan ei ole silloin ollut aito!), aseettomaan määrättyillä siis vakaumus on aito, mutta ei lautakunnan mukaan riittävä siviilipalveluun. Tämän kynnoksen aseettoman ja siviilipalvelun välillä Förars myönsi olevan vaikea, mutta katsoi, että tutkittavalla täytyy olla 'omantunnonarkuuden' lisäksi näkemys maanpuolustuksesta, jotta hänet voitaisi määrätä siviilipalveluun.

LAUTAKUNNAN TYÖ MORAALITONTA!

Viimeisen yleisöpuheenvuoron esittänyt Seppo Lahtinen toi hienosti esille monien mielessä olleet ajatukset, joita ajan puutteen vuoksi ei päästy esittämään. Koko keskustelu liikkui teknisissä seikoissa, mikä jo voidaan tulkita ATL:n olemassaolon hyväksymisessä. Lautakunnan puheista tuli jälleen kerran esille, että sen olennaisin tehtävä on hakijoiden määrän karsiminen. Selväksi tuli myös se, että karsinta tapahtuu melko kevein perustein, jopa sattumanvaraisesti. Yhä useammat ovat tulleet Lahtisen kanssa samaan johtopäätökseen: on moraalitonta tutkia vakaumusta ihmiseltä, joka kielletty tekemästä pahaa. Yhä useammin on väläytelty ajatusta, että jos nuorella on todellinen vakaumus, hänen ei kannata reagoida ATL:n kutsuihin mitenkään. Käytännössä tästä seuraisi vankeustuomioita ja mielipidevankeja, mutta joko ATL silloin pohtisi oman olemassaolonsa oikeutusta?

RAUHANYLIOPISTO JA SIVIILIPALVELUS

YLIOPPILASKUNNAT RAUHAN ASIALLA

Suomen Ylioppilaskuntien Liitto (SYL) ja yksittäiset ylioppilaskunnat ovat viime aikoina ottaneet voimakkaasti kantaa rauhan puolesta ja samalla myös siviilipalveluksen puolesta yhtenä rauhanuudistuksen muotona. On alettu puhua rauhanylioppilaskunta. SYL ja Jyväskylän Yliopiston Ylioppilaskunta (JYY) järjestivätkin maaliskuun lopulla Jyväskylässä jäsenistölleen tarkoitettut Rauhanyliopistopäivät. Päivien aikana kuunneltiin alustuksia, keskusteltiin ja tehtiin ryhmätyötä rauhanteemojen puitteissa.

Siviilipalvelusmies Harri Virta puhui alustuksessaan siviilipalveluksen ja yliopiston suhteesta, kehitysyhteistyösihteeri Marja-Leena Kiljunen UM:stä valotti näkyviä kehitysavun eri puoliin ja fyysikko Rauno Hämäläinen Joensuun korkeakoulusta puhui sotilaallisesta tutkimuksesta ja tiedemiehen vastuusta. Edelleen esiteltiin SYL:n projekti, joka kartoittaa korkeakoulujen sotilaallista tutkimusta.

SIVIILIPALVELUN JA ARMEIJAN SUHDE YLIOPISTOON

Yksi päivien työryhmistä pohti armeijan ja siviilipalvelun suhdetta yliopistoihin. Ryhmässä olivat edustettuina useat ylioppilaskunnat, HYSI ja JySSI. Järjestäjät eivät olleet etukäteen kutsuneet paikalle esim. Sivariliiton edustajaa, mutta allekirjoittanut yritti kutsumatta hoitaa tämän edustuksen.

Työryhmän toiminta meni suoraan sanottuna päin ... Edes puheenjohtajalla ei ollut selvää kuvaa mikä on työryhmän tavoite. Monet osanottajat eivät tieneet mitä siviilipalvelu on ja mitä miehiä ovat sivarit. Hankenin (Svenska Handels-högskolan) pojat olivat sitä mieltä, että kyllä nykyinen armeija sentään on parempi kuin pienet gerillaryhmät! Armeija tunnettiin hyvin. Melko äkkiä siis selvisi ainakin se, että korkeakouluissa ei saa tietoa siviilipalvelusta, edes yhteiskuntatieteilijät eivät ole kenties viiden vuoden opinnoissaan kuulleet koko sanaa! Pohdimme siis mitä siviilipalveluksesta pitäisi puhua ja miksi. Lopputulos oli se, että todettiin yliopistoille kuuluvan tehtäviä myös rauhankasvatuksen alalla, ja näissä puitteissa pitäisi kertoa myös armeijan rauhanomaisista vaihtoehdoista. Erytisen tärkeää tämä olisi tulevien opettajien koulutuksessa. Yliopistojen tutkimustehtävään liittyen niille esitettiin haasteeksi puolustusvoimien asettaminen tieteellisesti kyseenalaisiksi.

SIVAREITA YLIOPISTOIHIN?

Vaikka monissa yliopistoissa jo on sivareita ja kokemukset ovat poikkeuksetta hyviä, tuntuu tilanne joidenkin yliopistojen kohdalla vaikealta. Hallintovirkamiehet suhtautuvat sivareihin vain halpana työvoimana ja tällöin virastotyöntekijät ovat vielä halvempia. Opettajakunta on yleensä sivistyneempää ja katsoo asian olevan lähinnä periaatekysymys: rauhan asian puolesta tai sitten ei. Yliopisto voisi rauhanasiassakin olla edelläkävijä, ellei niin paljon olisi byrokraateista kiinni.

SYSTEEMI NURIN

Pohdintaa herätti myös kysymys, millä periaatteellisella oikeutuksella valtio voi vaatia mitään armeijan tai siviilipalveluksen kaltaista palvelua kansalaisiltaan. Ilmeisesti palveluksen vaatimista kuitenkin pidettiin oikeutettuna, koska joku esitti nykyisen systeemin tilalle myös naisille kuuluvaa kansalaispalvelua. Tällainen palvelu voitaisiin suorittaa esimerkiksi erilaisissa laitoksissa, joihin usein on vaikea saada riittävästi palkattua työvoimaa (eli juuri niitä paikkoja, missä nykyisin on sivareita). Kansalaispalvelun aikana myös annettaisiin koulutusta esim. ensiavussa ja jonkinlaista kansalaiskasvatusta. Itse jäin kyllä edelleen pohtimaan lähtökohtaa: miksi? En ole löytänyt todellisia perusteita.

LOPPUTULOS

Loppupuheenvuoron ensimmäisenä päivänä käyttänyt armeijan käynyt mies totesi, että yliopistojen todellakin pitäisi asettaa armeijan nykymuotoinen olemassaolo kyseenalaiseksi, sillä määrärahat ovat huolestuttavassa kasvussa. Aiemmin keskustelussa sivuttiin kysymystä, mitä armeija puolustaa: omaisuutta, maa-alueita vai kulttuuria? J.V. Snellman on todennut, ettei Suomen kansa koskaan tule säilymään aseiden, vaarokulttuurinsa avulla. Mustalaiset ovat esimerkki kansasta, joka vuosisataisista vai-noista huolimatta on kaikkialla onnistunut säilymään ja säilyttämään oman kulttuurinsa, vaikkei heillä koskaan ole ollut armeijaa.

Vaikutelmaksi keskustelusta jäi, että tarkoitus ei todellakaan ole vaarantaa suomalaisen kulttuurin ja Suomen kansan turvallisuutta, vaan pyrkiä löytämään kirjaimellisesti antiikin aikaiselle puolustusjärjestelmälle ja -ideologialle nykyaikainen vaihtoehto. Tämä vaatii monien luutuneiden, aikansa eläneiden arvojen ja käsitysten täydellistä romuttamista. Tässä on työsarkaa yliopistoille.

Työryhmä ei valitettavasti saanut aikaan yhteistä julki-lausumaa vieraspaikkakuntalaisten osanottajien jouduttua toisen päivän aamuna jäämään hotelliin selvittelemään ajatuksiaan. Ehkäpä SYL jatkaa asian kehittelyä.

- Keijo Luoto -

RAUHANYLIOPISTON KÄYTÄNTÖÄ

Jyväskylässä on sivariasiaa yritetty viedä eteenpäin yliopiston puitteissa. Hallinto on vastannut kielteisesti tehtyyn kyselyyn. Lyhyestä vastauksesta ilmeni, että virastotyöntekijät ovat yliopistolle halvempaa työvoimaa ja että heitä ei tarvitse valvoa. Paikallisen lehdistön sivuilla hallinto on perustellut kantaansa myös käytännön asioiden järjestelyvaikeuksilla, mutta myöhemmin on todettu, että ehkä kykyjä tähän kuitenkin löytyisi...

Jyväskylän yliopiston monilla laitoksilla tunnetaan kiinnostusta siviilipalvelusmiesten käyttämiseen. Laitosten kanta on yleensä se, että yliopiston pitäisi pystyä tässä asiassa ottamaan periaatteellinen kanta rauhan puolesta. Työvoiman kannalta ajatellen siviilipalvelusmiehistä löytyisi monille laitoksille heidän tarvitsemaansa erikoiskoulutettua henkilökuntaa, jota työttömyyskortistoista ei löydy. Sopivia paikkoja olisivat monet yliopiston palvelulaitokset, kirjastot, monistamot, laskentakeskukset jne. Ongelmana ovat hallinnon virkamiehet.

JYY on valmistelemassa asiasta omaa kannanottoaan Turun yliopiston ylioppilaskunnan malliin. Tosin Jyväskylässä pyritään saamaan valmiiksi konkreettisia ehdotuksia, turkulaisten kannanotto oli periaatteellinen.

LIEVÄSTI SANOTTUNA MERKITTÄVÄ JUTTU

SIVIILIPALVELUSSEURA HELSINKIIN

Kuva: Ari Vahervaara

Koko toukokuun viimeinen viikonvaihte oli joillekin varattu siviilipalvelus-asioita varten.

Samassa yhteydessä kun perustettiin Helsingin seuraa pidettiin Sivariliiton hallituksen kokous ja alokaskurssi, osittain Meriharjun kurssikeskuksen "suuressa luentosalissa".

Tässä osa alokaskurssin osallistujista.

Mielestäni on historiallinen tapahtuma, että perustimme 28.5.83 klo 18.15 Siviilipalveluseuran Helsinkiin.

* Historiallinen. Miesten ja naisten maailmat ovat vuosituhantisesti olleet eriytyneitä: miehille on kuulunut maanpuolustus, sotilaallisuus ja tästä miesten maailmasta käsin mies on suhtautunut ylemmydentuntoisesti naiseen.

* Sotilaat ovat edelleen yksin ja näkevät naisen objektina. (Vrt. ruotsalaisille sotilaille tehty seksuaalivalistuslehti, HS 28.5.83)

* Siviilipalveluseura taas on avoin kaikille kiinnostuneille. Ei ole varsinaisia jäseniä ja tukijäseniä.

On vain siviilipalveluksen tärkeänä kokevia ihmisiä.

* Toiminnassa on tietysti tuhat epäonnistumisen mahdollisuutta, mutta nähkäämme kuitenkin että meillä on tämä mahdollisuus.

* Mikä on tärkeää ja mitä pitäisi/voisi tehdä, siitä keskustelemme retkellä, jonka teemme Suomenlinnaan.

* Siteeraan vielä siviilipalveluspaikkaansa odottavan Pekka Borchersin näkemystä:

"Minulle siviilipalvelu on osa kasvua vuorovaikutukseen, jossa on vähemmän väkivaltaa ja riippuvuutta."

* Hallituksen toistaiseksi ainoana naisjäsenenä (niin hirveätä kuin se onkin?), terveisin

Tuula-Maria Ahonen

KANNANOTTO ASEISTAKIELTÄYTYJIEN ASEMASTA

Puolustusministeriön keräämät tiedot aseistakieltäytyjistä kertovat, että Asevelvollisten tutkijalautakunta hylkäsi vuonna 1982 18,5% siviilipalvelukseen pyrkijöistä. Hylätyistä 49 henkilöä määrättiin asepalvelukseen. Anomusten hylkääminen on lisääntynyt jatkuvasti ja jyrkästi: vuonna 1979 anomuksista hylättiin 4%, vuonna 1980 7%, vuonna 1981 14,5% ja viime vuonna ennätysmäiset 18,5%. Samaan aikaan aseistakieltäytyjien määrä on kasvanut. Mielestämme hylkäämisten määrän lisääntyminen on huolestuttavaa, koska näiden lisääntymiselle ei ole olemassa oikeudenmukaisia perusteluja.

Asevelvollisten tutkijalautakunnan kiristyneen linjan seurauksena vastoin eettistä tai uskonnollista vakaumustaan asepalvelukseen joutuvien määrä on viime aikoina lisääntynyt. Tämä ei vastaa käsitystämme Suomesta oikeusvaltiona. Siviilipalvelu on lakiin perustuva vaihtoehto asepalvelulle ja mielestämme jokaiselle eettisen tai uskonnollisen vakaumuksen perusteella asepalveluksesta kieltäytyväälle on suotava oikeus suorittaa siviilipalvelu.

Aseistakieltäytyjät joutuvat todistamaan eettisen tai uskonnollisen vakaumuksensa aitouden kuulustelussa, jotka suorittaa tai joissa on mukana sotilashenkilöitä. Tämä ei mielestämme ole oikeudenmukaista kuulusteltavia kohtaan, koska sotilashenkilöt eivät asemansa perusteella kykene suhtautumaan objektiivisesti kuulusteltavan vakaumukseen. Kuulusteluja, joissa kuulusteltavan henkilökohtaista vakaumusta halvennetaan, pidämme tuomittavina ja mielipiteen vapautta rajoittavina.

TURUN YLIOPISTON YLIOPPILASKUNTA

Tämänsisältöinen teksti hyväksyttiin TYYn valtuuston kokouksessa 13.4.83.

Siviilipalvelusmiesliitto on tietysti kiitollinen kaikesta tuesta.

Samankaltainen julkilausuma hyväksyttiin myös yksimielisesti Åbo Akademin ylioppilaskunnan kokouksessa touko-kuussa.

Tällaiset kannanotot herättävät myöskin huomiota laajemmin. Siitä on todistena Keijo Korhosen reaktio; siitä voi lukea enemmän YDIN-lehden seuraavassa numerossa, joka ilmestyy lähiaikoina.

Mitä mieltä ovat

KANSANEDUSTAJAT ???

Siviilipalvelusmiesliitto selvittää kansanedustajien mielipiteitä siviilipalvelukseen pääsystä.

- LIITTO VAATII muutoksia lainsäädäntöön, jonka mukaan siviilipalvelukseen pyrkivän vakaumusta tutkitaan sotilapiireissä ja asevelvollisten tutkijalautakunnassa.

Siviilipalvelukseen olisi päästävä ilman vakaumuksen tutkintamenettelyä. Liitto ei pidä ammattisotilaita pätevinä mittaamaan aseistakieltäytyjän uskonnollista tai eettistä vakaumusta.

- KAKSINKERTAISEN ASEVELVOLLISUUDEN mahdollisuudesta huomauteetaan myös kyselyssä. Nykyisen lainsäädännön mukaan aseistakieltäytyjä voi joutua vuodeksi siviilipalvelukseen ja vielä vajaaksi vuodeksi vankeuteen. Siviilipalvelusmiesliitto kiirehtii epäkohdan korjaamista, koska useat aseistakieltäytyjät ovat jo saaneet vankeustuomion.

- KYSELYSSÄ MUISTUTETAAN siitä kasvusta joka on tapahtunut hylkäysten määrässä. Viime vuonna joka viides siviilipalvelukseen hakeutuva hylättiin. Hylkäyksillä pyritään tietoisesti hillitsemään rauhanliikkeen voimistumiseen liittyvää lisääntynyttä hakeutumista siviilipalvelukseen.

- ASEVELVOLLISTEN TUTKIJA-LAUTAKUNTA ei kunnioita yksilön vapautta toimia omantunnon vaatimusten mukaisesti. Tämä vapaus on kuitenkin mainittu mm. ETYK:n päätösasiakirjassa.

- NÄITÄ ASIOITA teräстetään kansanedustajille, joilta on jo tullut melkoinen määrä vastauksia Vastauksista kootaan raportti, josta enemmän SIVARIN seuraavassa numerossa.

- JO NYT tiedetään joistakin eduskunta-aloitteista, jotka koskevat niimeenomaan siviilipalvelusta.

Heli Astala on erään lakialoitteen ensimmäisenä allekirjoittajana. Siinä ehdotetaan lakimuutosta, joka mahdollistaisi siviilipalveluksen suorittamisen yleishyödyllisissä valtionapua nauttivissa järjestöissä sekä sellaisissa muodostelmissa, joita itsenäisestä asemastaan huolimatta voidaan pitää osana valtionhallintoa.

Uusi kansanedustaja Ole Wasz-Höckertin aloitteessa ehdotetaan samaa asiaa, ja sen lisäksi mahdollisuutta palveluksen suorittamiseen kehitysmaassa. Siviilipalvelukseen pitäisi päästä suoraan ilmoitusmenettelyllä, ilman nykyistä tutkintamenettelyä, ehdottaa Wasz-Höckert.

Hyviltä vaikuttavat aloitteet eduskunnassa. Vahinko vaan, että demokratiamme ei ole edennyt niin pitkälle, että aloitteita myöskin käsiteltäisiin, saati sitten hyväksyttäisiin.

Nykyään kuulemma noin prosentti kaikista aloitteista ehditään käsitellä eduskunnan neljän vuoden mandaatin aikana. Sen jälkeen uusi eduskunta ryhtyy hommiin ja kaikki vanhat aloitteet raukeavat, ja ...

Työryhmän muistio: Ydinsodan uhasta ja tuhoista annettava oikeata informaatiota

Ihmisille on annettava oikeaa tietoa ydinsodan uhasta ja tuhoista, mutta samalla heille on myös kerrottava mahdollisuuksista ehkäistä ydinsota. Näin vaatii sosi-aali- ja terveysministeriön Ydinsota ja terveys -työryhmä muistiossaan. Muistiossa arvostellaan nykyistä väestönsuojeluumme, joka tuudittamalla väestön väärään turvallisuuden tunteeseen tekee jopa haittaa aktiiviselle rauhantyölle.

Näin otsikoi Keskisuomalainen äskettäin jätetyn ydinsotamuistion. Joskus rauhanliikettä on syytetty siitä, että se hokee vain "rauha, rauha, ei mitään hätää" ja tuudittaisi näin kansan väärään turvallisuuden tunteeseen ja olisi itse asiassa oikean rauhan esteenä.

Tästä raportista käy ilmi kuitenkin toisenlainen totuus: Meillä väestönsuojelu onkin usein se todellisen rauhantyön este, joka juuri hokemalla "rauha rauha, ei hätää mitään" tuudittaa kansan väärään turvaan.

Niinpä, kun väestönsuojelu on vahva, ei ole syytä myöskään pelätä sotaa. Ja kun sodasta ei ole mitään vaaraa, ei sen estämiseksi myöskään tarvitse työkennellä.

Muuten, tuli mieleen, että Yhdysvalloissa joissakin paikoissa viranomaiset ovat väärän turvallisuudentunteen estämiseksi nauhanneet väestönsuojelubunkkereihin varoituslappuja, että suojat eivät kestä ydinsotaa.

Sveitsissä sen sijaan on kallioiden syvyydessä huippumoderneja ydinpommin kestäviä suojia. Mutta tilaa on vain 60 000 hengelle ja käyttöaikaa 2 viikkoa. Entä sen jälkeen, jos Sveitsi maan pinnalla on kokonaan tuhottu...

No, Keskisuomalainen jatkaa:

"Erityisen vaarallisena työryhmä pitää sellaista informaatiota, joka antaa ihmisille väärän turvallisuuden tunteen ja oikeuttaa oman asevarustelun."

Välittömin tarve tarkistaa valistustaan olisi työryhmän mielestä väestönsuojelijoillamme. Myös puolustusvoimat, maanpuolustuskurssit ja terveydenhuoltohenkilöstö tarvitsisivat oikean kokonaiskuvan ydinsodan seurauksista, kirjoittaa Keskisuomalainen

MYYTÄVÄNÄ:

KIRJAT:

- Siviilipalvelus — myöntelyn vaihtoehto — siviilipalveluksen käsikirja 30,-
- END — ydinaseeton Eurooppa (toim. Böök & Lehto) 30,-
- Rauhanliike ja Suomen ulkopoliittikka (Pertti Joenniemi).....15,-
- Kylmän sodan tuolla puolen, E.P. Thompsonin tekstejä (toim. Carl-Erik Skarp).....20,-
- Väestönsuojelu — humanitaarisma vai solustaa sodalle (Jouko Väänänen).....10,-
- Ydinvaara (Helen Caldwell).....20,-
- Rauhanlauluja, laulukirja nuortelineen (toim. Merja Hurri) .50,-
- Gandhi — kirjalluksia (toim. Salmmaa & Viitanen).....30,-
- Killtomadon testamentti, sodan ja rauhan tekstejä (julk. MSL ja NKU).....40,-
- Rauhan lapsel (Vappu Taipale).....40,-
- Ydinaseeton Eurooppa (Alva Myrdal).....15,-

PIINTAMERKIT

- Rauhanmerkki, neula läpimillä 14 mm 5,-
  - Rauhanmerkki, nappi läpimillä 25 mm 3,-
  - Aseeton maailma — Suomi voi aloittaa nappi, läpimillä 37 mm 5,-
  - Kalkaisu kivääri hakakinnitys 7,-
- ### JULISTEET
- Aseeton maailma — Suomi voi aloittaa juliste, koko 60 x 42 cm 10,-
  - Tuulen viemää - juliste, koko 60 x 42 cm 15,-
  - John Lennon -juliste (teksti Give peace a chance).....15,-
  - Siviilipalvelu-juliste (ilaskiven sensuroima vaali-juliste).....20,-
  - "Mies tappaa — nainen synnyttää" nali-väri-juliste, koko 70 x 95 cm 15,-
  - Solidarisuus-julisteet, 4 erilaista 20/kpl
  - " " koko sarja 70,-

POSTIKORTIT

- Peace on earth, 1-osainen ...2,-
- " " " 2-osainen ..3,-
- Hiroshiman kirsiikka kortit 1-osainen 2,-
- " " " 2-osainen 3,-
- Lääkärien sosiaalinen vastuukortit (sitelisin kääritty maapalo) 2-osainen 3,-
- Children and war-symposium-kortit (Henrik Tikkasen piirros)2-

MUUTA

- Kirjeensulkijamerkit (arkissa 50 merkkiä) 5,-
- College palla, rinnassa rauhanmerkki, koolt: S, M, L ja XL Värit: tummansininen ja tummanpunainen Kaula-aukko: pyöreä ja V-aukko Hinta 60,-
- Survival-suka 10,-
- Siviilipalvelutarra 1,-
- Siviililäue, soitilla pääsy kielletty tarra 1,-
- Irlingin Sadankomileon tarrat, 5 erill. 1,-/kpl

Lähetykset toimitetaan postilennakolla. Tilattaessa isompi erä myyntiin on laskutus jälkikäteen. Tilaan ylle merkityt tuotteet.

nimi.....

osolle.....

.....

.....

ULKOMAAT

□ Samalla kun Libanonin miehityksen ja palestiinalaisongelman ratkaisuun pyritään eri neuvottelurintamilla, kansainvälisillä rauhanturvaajilla on aikaa heittää vapaalle Beirutissa.

MUUT LEHDET: Tässä urhoolliset rauhanturvaajat vaativassa tehtävässään siellä jossakin.

Kirje Raimolle

Voi Sinua, Raimo! Koulussa Sinä olit kuulemma aina niin kiltti poika, että puhuminen Sinun erottamisestasi sopimattoman käytöksen vuoksi olisi ollut mauton pila. Mitä tuttavat pörsissä ja muut vuorineuvokset nyt sanovat kun saat eropassin siitä mukavasta virastasi. Olisihan Sinun pitänyt lukea se valtiopäiväjärjestyksen pykälä, jossa sanotaan, että "virkamies, joka koettaa virkavallallansa vaikuttaa edustajanvaaliin, menettäköön virkansa".

Eikö Sinä ole ottanut vaaria varoituksista olla kajoamatta vaalimainoksiin? Luulisi Sinun ymmärtävän, että se on rikos, josta uhkaa vapausrangaistus. Kuinka Sinä nyt olet ilkeillä antanut huonon esimerkin nuorisolle, kun aiemmin niin kovin varoitelit nuorisoa retelöimästä kaduilla?

Mistä Sinä enää työtäkään saat. Eihän kuukaan talouselämässä toimiva voi Sinuun enää luottaa. Varsinkaan kun sellaiset maksut olet aiheuttanut vaalimainoksista huolehtivalle Julisterengas Oy:lle. Sehän joutuu nyt maksamaan julisteiden tarvelijän paljastamisesta lupamansa palkkion Sinusta rikosilmoituksen tehneelle Helsingin Yliopiston Sivareille. Ajattele nyt 540 julistetta ja sadan markan palkkio kustakin.

Tuhmasti olet tehnyt ja samalla hankkinut julkisuutta aseistakieltäytyjille ja heidän ehdokkaalleen, jonka numeroa kaikkialla nykyään kysellään. Olenkin alkanut vähän epäillä, että olet juonessa mukana. Taidat haluta itsekin aseistakieltäytyjäksi. Ja kun se ei Sinulta enää onnistu, haluat ehdottoman vankeusrangaistuksen niin kuin muutkin hylätyt kieltäytyjät. Hyi Sinua Raimo!

"Ystäväsi"
Sepeteus

Rauhanlietoja 1/-83

ARMEIJAN SIJASTA
RAKKAUSKOULUTUKSEEN...

Kirjoitan tätä kirjaesittelyä tarkoituksellisesti lehteen, jonka lukijakunnasta suurin osa on miehiä. Raija-Sinikka Rantala omistaa kirjansa "kaikille niille naisille, joille mikään ei ole helppoa, saati itsestäänselvää". Paradoksaalisesti, mielestäni miesten tulisi lukea tämä kirja.

Ei, en anna ohjetta. Toivon, monista syistä.

Nimetön kertoo odotusajasta. Koruttomasti, yksinkertaisesti, kronologisesti edeten aina lapsen syntymään. Näennäisen yksinkertaisuuden alla - tai avulla - kerrotaan paljon.

"Mies tappaa - nainen synnyttää" sanotaan eräässä rauhanjulisteessa. Julisteen sanoma syventyi minulle uudella tavalla lukiessani tätä kirjaa. Heräsi myös ajatus: **tämänkaltaisia kirjoja pitäisi luettaa armeijassa.** Että miehet syvällisesti, omakohtaisen eläytyvästi tajuaisivat miten kivullista ja vaikeaa on luoda elämää. Miten helppoa on painaa liipaisinta, tappaa.

Odottamiseen ja synnyttämiseen tutustuminen on tutustumista rauhan todellisuuteen. Mutta ei vain rauhan. Myös - ja ennenkaikkea - naisen todellisuuteen.

Nimettömän päähenkilö joutuu, olosuhteiden vuoksi, paljolti yksin elämään odottamisen ajan. Ehkä siksikin odotusaika on kovin vaikea. Niinä hetkinä, jolloin mies on yhdessä ja kanssa, näkyy miten tärkeää hänen läsnäolonsa

ja tukensa on.

Mikä olisi se paikka, jossa miehille opetettaisiin, miten arvokasta ja merkityksellistä heidän tukensa ja myötäelämisenä on? Ei vain synnytyksissä, vaikka niistä on suorastaan tehty tutkimuskin. Naiset, joilla oli synnytyksessä tukenaan mies, kokivat synnytyksen lähes yksinomaan myönteisenä. Yksinään synnyttämään joutuneet kokivat paljon enemmän kielteisiä tunteuksia ja kipua.

Mikä olisi se paikka, jossa miehille opetettaisiin miten tarpeellista, miten välttämätöntä heidän osallisuutensa elämän luomisessa on? Miten tärkeää naiselle on miehen läheisyys. Miten tärkeää lapselle isä ja hänen inhimillinen lämpönsä

Minkälainen olisi tämä yhteiskunta ja maailma, jos miehet (ja naiset) lähetettäisiin tappamiskoulutuksen sijaan rakkauskoulutukseen?

Ihmisten tappaminen on niin todellista, niin kyselemättömän itsestäänselvää. Miksi rakastaminen ei ole, tai ei voi olla, tai voiko, haluan kysyä lukijalta.

Tuula-Maria Ahonen

SIVARI-tidningen 3/83 har gjorts på många håll i Finland. För endel av texterna står Helsingfors-kansliet, artiklarna om verksamheten i regionerna har gjorts i Jyväskylä och några sidor i Vasa, där också ombrytning och lay-out har skett.

JOBSPOST FRÅN NORR

Polismakten har alla befogenheter för att trygga ordningen vid arméns upp-båd. Det anser riksdagens justitie-ombudsman Jorma S. Aalto i ett svar på det besvär som hade inlämnats i samband med polisens aktiviteter vid upp-bådet 1981 på två orter i norra Finland, Torneo och Ii.

De lokala civiltjänstgörarna gavs inte möjlighet att på gatan utanför upp-båds-lokalen dela ut informationsmaterial. Uppbådslokalen och gatuområdet utanför är skyddat av hemfriden, anser justitieombudsmannen; utan att desto vidare definiera hur stort området utanför egentligen är. En sådan definition var ju egentligen det som besväret borde ha föranlett.

Utdelarna av civiltjänstgöringsmaterial kan alltså bli åtalade för hemfridsbrott, polisen verkar ha alla befogenheter att tolka situationen.

Dethär ska vi i alla fall inte låta störa, i år ska vi fortsätta den aktivitet som så bra kom igång systematiskt under fjolårets upp-båd. Det lönar sig också att kontakta kommunernas ungdomsnämnder för att få dem att ordna informationskvällar om civiltjänstgöring. Om inte nämnderna ordnar sådana möten måste vi väl organisera dem själva.

FRED I RÖRELSE

Den svenska fredsforskaren Malvern Lumsden har varit på besök i Finland. Han anser att rörelse är något av det viktigaste i fredarbetet. Rörelse kan vara dans, teater, musik och överhuvudtaget uttryckande av känslor och upplevelser genom rörelse och handling.

Enbart sakinnehåll i fredarbetet attraherar inte alla, rörelse och non-verbala uttrycksformer kan vara effektivare sätt att kanalisera starka känslor, anser Malvern Lumsden.

Det jag hör - det glömmar jag / det jag ser - det minns jag / det jag gör - det förstår jag.

POSITIV ARBETSKRAFTSMINISTER

Den nya arbetskraftsministern, tidigare partisekreteraren i Landsbygdspartiet, Urpo Leppänen, har tagit emot en delegation från Civiltjänstgörarförbundet.

Han ansvarar för det ministerium, där arbetsplatser fördelas också åt civiltjänstgörare - i den mån det finns civiltjänstgörarplatser. Det råder fortfarande brist på platser och förvaltningen av detta fungerar dåligt. Men det hela kan avhjälpas genom att ta civiltjänstgörare till byrån som sköter de här sakerna, konstaterade ministern och delegationen understödde förstås.

Mera information behövs på landsbygden om möjligheterna att ta civiltjänstgörare, ansåg ministern som också tyckte att civiltjänstgörarna kunde bli ett slags inhemska u-områdesstyrkor.

REGIONERNA BLIR ALLT AKTIVARE

Det rör på sig i regionerna. Civilarna vid Helsingfors universitet har hållit aktionsdag med seminarium och festlighet.

Helsingfors civiltjänstgöringssällskap

har sett dagens ljus, ett sällskap som välkomnar medlemmar i Helsingfors-nejden utan att se till ålder, kön, militärgrad eller gradlöshet.

Sitt första möte håller sällskapet den 18. juni på Sveaborg.

I Björneborg håller en ny organisation på att grundas, likaså i Vasa.

Hos civiltjänstgörarna vid Central-sjukhuset i Vasa hölls ett möte och vidhängande fest den 8. juni där en kommitté valdes för att fundera vidare på vad en lokal organisation kunde hitta på för de nästan femtio civiltjänstgörare + ännu fler vänner, som finns i trakten.

Lokala föreningar för civiltjänstgörare är mycket viktiga, framförallt med tanke på den information vi på det sättet kan sprida. Det är vår etiska plikt att föra budskapet vidare.

De flesta civarna måste tjänstgöra långt hemifrån. Därför är det också viktigt med en egen organisation som kan samla folk till fritidsaktiviteter. En organiserad civiltjänstgörargrupp kan också få pengar från t.ex. kommunens ungdomsnämnd, en möjlighet man inte ska låta gå förbi.

VÄRNPLIKTSPRÖVNINGSNÄMNDENS ÖVERTYGELSE TESTADES

För en gångs skull var rollerna ombytta när värnpliktsprövningsnämnden i slutet av april satt och svarade på civiltjänstgörarnas frågor. Fyra av de fem medlemmarna var på plats. Redan ur deras inledningar kunde man märka att nämndens verksamhet har en svag grund; det är inte möjligt att mäta en persons övertygelse.

Nämndens ordförande Per-Erik Förars anser att en viktig sak för att få civiltjänst är aktivitet inom freds-rörelsen, akademiskt utbildade sökande ska också veta något om freds-rörelsens principer. Förars anser också att redan vapenfri tjänst inom armén är en stor seger för den sökande. De allt större förkastningssiffrorna för civiltjänsten är alltså inte så farliga, enligt Förars; som också anser att det behövs mer än "samvetsömhet" för att få mer än vapenfri tjänst. Det behövs också en helhetssyn på försvarsväsendet.

Som en orsak till de alltför förkastade ansökningarna anser Förars också att kvaliteten har gått ner, att de klart pacifistiska motiven har minskat.

FREDSUNIVERSITET - CIVILTJÄNST

Svenska Hanken i Hifors har utmärkt sig på ett pinsamt sätt på Finlands Studentkårers förbunds seminarium om fredsuniversitetstanken. Armén är nog välkänd i högskolorna men kunskapen om civiltjänstgöring verkar vara mycket svag.

Hur som helst, högskolorna borde ta sitt ansvar för en del av fredsfostran, t.ex. genom att informera om de fredliga alternativen till armén. Högskolorna kan också mycket mer än nu använda civiltjänstgörare på olika poster, trots att det blir dyrare än att ta arbetslösa med statligt stöd.

Studentkåren har i alla fall blivit aktivare i civiltjänstgöringsfrågan. Helt enhälligt godkändes för en tid sedan både vid Åbo Akademis Studentkår och den finska studentkåren i Åbo ett uttalande som stöder civiltjänstgörarna. Vi tackar.

VAD TYCKER RIKSDAGSMÄNNEN ?

Det undrar civiltjänstgöringsförbundet och har sänt ut ett frågeformulär till alla 200 riksdagsmän för att få deras synpunkter på systemet och hur det ska utvecklas. Kan vi skippa förhörssystemet och låta folk bara anmäla sig till civiltjänsten, vad är riksdagsmännen beredda att göra för att eliminera risken för s.k. "dubbel tjänstgöring" - först civiltjänstgöring och sedan ett års fängelse (en juridisk fint som kommer sig av att man kan bli godkänd efter besvär hos justitieministeriet. Men medan man väntar konstaterar armén att man har uteblivit från tjänsten och polisanmäler fallet).

Riksdagsmännen har svarat rätt flitigt, vi återkommer till svaren i nästa nummer.

TARKENNUS

Viime Sivarissa oli kopio Ydin-lehden artikkelista, jossa väitettiin Siviilipalvelusmiesliiton antaneen selvityksen Suomen Amnestylle siviilipalvelusmiehistä, joita uhkaa Suomessa vankeus. Tällaista selvitystä ei ole tehty Suomen osastolle vann kansainväliselle sihteeristölle Lontooseen.

Kansaivälisen Amnestyn säännöt kieltävät maan osaston puuttumasta oman maan ihmisoikeuksien loukkauksiin.

amnesty international

VIKTIGT MEDDELANDE !!!

Detta är det absolut sista numret av Sivari-tidningen som sänds åt dem som erlade medlemsavgift för 1982.

Ifall det finns ett krus ~~X~~ bredvid ditt namn på sista sidan av denna tidning har vi inte fått någon medlemsavgift av Dig för år 1983.

Sköt om saken så snabbt som möjligt med hjälp av bifogade inbetalningskort.

Saken är viktig!

TÄRKEÄ ILMOITUS !!!

Tämä on vihoviimeinen Sivari, joka lähetetään vielä viime vuoden jäsenmaksua vastaan.

Jos takakannessa olevan nimesi kohdalla on kruksi ~~X~~ emme ole saaneet vielä tämänvuotista jäsenmaksuasi,

Hoida asia kuntoon mitä pikimmin oheista tilillepanokorttia käyttäen.

Asia on tärkeä !

Sääntö on ensiksikin sen vuoksi, että sillä estetään Amnestyn käyttäminen sisäpolitiikassa ja siten sen leimaaminen jollakin poliittisella ideologialla; puolueettomuutemme uskottavuus on toimintamme tuloksellisuuden edellytys, ja toiseksi sillä on tarkoitus suojella jäseniämme viranomaisten painostukselta.

Puhuttaessa Suomen aseistakieltäytäjistä ja Amnestystä on huomattava, että Amnesty vaatii myös poliittisia syitä kelpoillisiksi kieltäytymisperusteiksi, mitä Suomen laki ei salli.

Amnesty Internationalin

Suomen osasto ry:n puolesta

Pentti Soininen

johtokunnan jäsen

SIVIILIPALVELUSMIESLIITON ALUEYHDISTYKSET JA YHTEYSHENKILÖT CIVILTJÄNSTGÖRARFÖRBUNDETS LOKALAVDELNINGAR & KONTAKTMÄN

HELSINKI: Aulis Lehto, Helsingin Siviilipalvelusseura, Mannerheimintie 100 A, H:ki 25, p. 90 - 419 416
Ilpo Helén, c/o HYSI, Mannerheimintie 5 A 2 krs. 00100 Helsinki 10, p. 90 - 653 839.

HÄMEENLINNA: Juha Kajander, PL 181, 13101 Hämeenlinna 10, p. 917 - 23 571

JOENSUU: Ilkka Tuuli, POKSI, Tikkamäentie 16 talo 8, 80210 Joensuu 21, p. 973 - 32 441/554

JYVÄSKYLÄ: Keijo Luoto, JYSSI, Kansakoulukatu 7 A 4, 40100 Jyväskylä 10 p. 941 - 292 139 t, 941 - 218 895
Jyväskylässä lisäksi päivystys keskiviikkoisin p. 941 - 15 237 klo 18.30-20.00

KAJAANI (Kainuu): Juha Tiikkainen, Viertotie 68, 87150 Kajaani 15, p. 986 - 473 175 t, 986 - 24 866 k.

KEMI-TORNIO: Pekka Blomster, Toivolantie 2 B 1, 95499 Tornio, p. 980 - 40 634 k.

KESKI-UUSIMAA: Ilkka Lappi, c/o KUSI, Sosiaalisairaala, Haarajoki, 04480 Järvenpää, p. 90 - 283 341

KOKKOLA: Markku Kuusikko, Kokkolan terveystasema, Mariank. 21 B C 20, Kokkola 20 p. 968 - 19 222

KUOPIO: Kai Penttilä, Savon Sivarit, Hiihtäjätie 8 B 17, 70200 Kuopio 20, p. 971 - 228 348

LAHTI: Erkki K. Toivanen, Hörölätkatu 10 D 31, 15210 Lahti 21, p. 918 - 334 519 k.

LOHJA: Esko Sutela, Valtion Väestösuojelukoulu, spm-os. 08100 Lohja 10, p. 912 - 24531

LAPPEENRANTA-IMATRA: Timo Sinkkonen, 55330 Tiurunniemi, p. 954 - 28166

MIKKELI: Petri Puhakka, Pitkäjärvenk. 22, as 4, 50100 Mikkeli 10, p. 955 - 14191/128

OULU: Esko Holopainen, Muhoksen metsäntutkimusasema, 91500 Muhos, p. 981 - 431 774

OULUNSALO: Veikko Huusko, Lentokenttä, 90460 Oulunsalo, p. 981 - 481 222

PARAINEN: Kjell Ewalds, Kärkulla 16/2, 21610 Kirjala, p. 921 - 748 722

PIETARSAARI: Sture Sunabacka, Pietarinpuistikko 5 B, 68600 Pietarsaari, p. 967 - 16201

RAAHE: Ari Kultanen, Raahen aluesairaala 3 C 30, 92100 Raahen 10, p. 982 - 31411/130 (klo 8-16)

ROVANIEMI: Esa Kantola, Vanamokatu 11, 96500 Rovaniemi 50, p. 991 - 23997

SATAKUNTA: Simo Saarijärvi, Harjavallan sairaala, Asuntola/sp-miehet, 29200 Harjavalta, p. 939 - 742 600

SUOLAHTI: Pentti Ronkanen, Suojarinteen keskuslaitos, 44200 Suolahti, p. 945 - 42941/28

TAMPERE: Jussi Tuormaa, Treen yliopisto, Sosiologian laitos, Pl 607, Tampere 10, p. 931 - 156 075 tai 931 - 156 957

TURKU: Mika Pirilä, Yo-talo A 306, 20500 T:ku 50

VAASA: Jari Haaparanta & Bengt Östling, Vaasan keskussairaala, Hietalahdenk. 2-4, 65130 Vaasa 13, p. 961 - 231 111/1681

VANTAA: Kristian Karvonen, Kulotie 2 A 1, 01450 Vantaa 45

Pyydetään
palauttamaan,
ellei vastaan-
ottajaa
tavoiteta.

Siviilipalvelu -vuoden hyvä työ

SIVARI

Poliittisiin puolueisiin ja uskonnollisiin katsomuksiin
sitoutumaton Suomen Siviilipalvelusmiesliiton jäsenlehti

SIVARI ilmestyy 6 kertaa vuodessa.

Kirjoitukset seuraavaan SIVARIIN kuukauden kuluessa.

Päätoimittaja:
Sakari Sarkimaa

Julkaisija ja kustantaja:
Suomen Siviilipalvelusmiesliitto,
Sähköttäjänkatu 6,
00520 HELSINKI 52,
puh. 90-140 427

Postisiirto 750 54-1

ISSN 0780-1696

Paino: Nuorten
työkoti, Helsinki 1983

Suomen Rauhanliitto - YK -yhdistyksen jäsenjärjestö,
75 vuotta rauhantyötä ja 50 vuotta siviilipalvelusta Suomessa.